

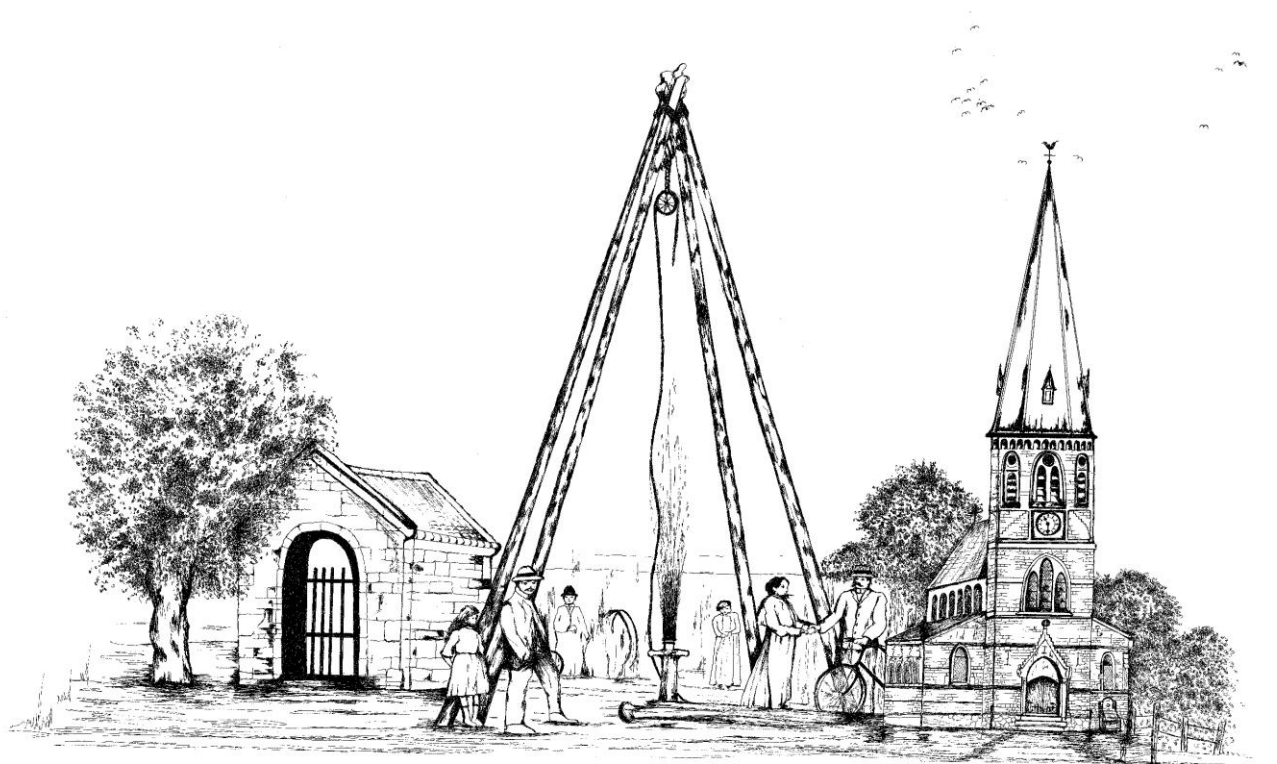
3630 Maasmechelen

België –Belgique

P.B-P.P

P 916776

Heemkring 't oude grimbiaca
Schoolstraat 17 - 3630 Maasmechelen
Tel.nr. 089/ 76 29 68 en 0494-891564

14

't oude grimbiaca

B-3630 MAASMECHELEN

2 - 2017

Verantwoordelijke uitgever: Dubois Carlo, Engelstraat 7, B-3630, Maasmechelen

't oude grimbiaca
tentoonstelling over

Datum: zondag 23 april 2017

Tijd: 10:00 tot 18:00

Opgrimbie zorgt voor onderwijs

Heemkundige kring

't oude grimbiaca

Kom les volgen in het oude klaslokaaltje en kom zo meer te weten over het onderwijs in het kerkdorp door de jaren heen. Kom eens neuzen in oude lesboeken of leer schrijven met griffel en lei. Herken je jezelf, je ouders of grootouders op de talrijke foto's? Inkom: GRATIS

Lokatie : Wijkcentrum Opgrimbie
Hoekstraat 1
3630 Maasmechelen

Programma

- ♦ Opening tentoonstelling om 10:00 h.
- ♦ Afsluiten tentoonstelling om 18:00

MIJN
ERF
GOED

Heemkundige kring
't oude grimbiaca
Schoolstraat 17

Contact: Dubois Carlo 089-762968

V.u Dubois Carlo Engelstraat 7 3630 Maasmechelen

niet op de openbare weg werpen a.u.b.

OPGRIMBIE

HET ONDERWIJS IN OP- EN DAALGRIMBIE

Uit de gemeentelijke archieven die we vorige maal raadpleegden, weten we dat we twee onderwijzers vonden die onderwijs gaven in Op- en Daalgrimbie.

De eerste, **Leonard VANDERHALLEN**, gaf, vanaf 1851, zes maanden per jaar les aan de kinderen. Privé bracht hem dat 100 frank per jaar op. De tweede, die we kennen uit de verslagen, is benoemd door de gemeenteraad op 5 februari 1853 en heette **Jean Mathieu BECKERS**. Deze staat dus geboekt als de eerste gemeentelijke onderwijzer voor Opgrimbie.

Door een koninklijk besluit van **8 januari 1853** is deze gemeente afgescheiden van Mechelen-aan-de-Maas wat het lager onderwijs betreft en is er in Opgrimbie een **gemeentelijke lagere school** opgericht.

Op 1 januari 1852 bedroeg de bevolking 463 zielen en op 1 januari 1853 : 472 zielen.

In haar zitting van 29 augustus 1854 besluit de gemeenteraad van Opgrimbie een gebouw met tuin aan te kopen in Daalgrimbie 8 aren 90 ca groot gelegen op kadaster n° 165 en 166 Sectie D voor de som van zeventienhonderd franken. Overwegende zijn voordelige ligging in het midden der gemeente, die zeer geschikt is om er een nieuwe school te bouwen, zo kan het tegenwoordig bestaande gebouw nuttig gebruikt worden voor een gemeentehuis en woning van de onderwijzer.

Op 2 september 1854 lezen we in het verslag van de gemeenteraad in art. 5 : „Het onderwijs in deze gemeente laat nog veel verlangen; den onderwijzer Jan Mathieu Beckers heeft reeds verscheidene malen berispingen ontvangen wegens zijne nalatigheid; in geval hij zich niet daarnaar gedraagt, zal het gemeentebestuur genoodzaakt zijn andere middelen tegen hem in het werk te stellen.”

Op 1 januari 1854 bedroeg de bevolking 476 zielen.

Om de deling tussen de gemeente Mechelen a.d.M. en Opgrimbie en de aankoop van grond en bouw te bekostigen om er een school te bouwen, beslist de gemeenteraad op 5 maart 1855 ongeveer 16 ha 21 a en

31 ca onbebouwde grond, gelegen aan de Kiezelkuil, aan het Grimbyerbroek, aan de Isaackshoef en ter plaatse het Root publiekelijk te verkopen. De verkoop van bovenvermelde gemeentegronden bracht 16 556 fr. op. (De schatting was maar 6.283 frank) Op 3 september 1855 lezen we nogmaals in het gemeenteverslag in alinea 7 : „Het lager onderwijs laat nog veel verlangen. De kinderen doen weinig vorderingen.” De bevolking op 1 januari 1855 bedroeg 484 zielen.

Op 31 december 1855 besluit de gemeenteraad dat de onderwijzer Beckers het schoolhuis niet heeft bewoond en geen gebruik wil maken van de woning.

Op 1 september 1856 meldt het verslag van de gemeenteraad nog steeds : „Het lager onderwijs laat nog veel te verlangen, de kinderen doen weinig vorderingen.”

Op 19 februari 1857 besluit de gemeenteraad de toelage van de gemeente te verhogen met 1 000 fr. voor het bouwen van een nieuwe school. Alles te samen draagt de gemeente vijfduizend frank bij voor het bouwen der nieuwe school.

Op 9 april 1857 reclameert de onderwijzer Jan Mathijs Beckers voor vergoeding van logement voor de jaren 1853 en 1854. De gemeenteraad weigert deze vergoeding uit te keren gezien de onderwijzer zich slecht van zijn functie kwijt, dat de kinderen niet de minste vordering maken, dat hij dikwijls zonder reden afwezig is en dan geen school doet. De raad vraagt de hogere overheid een onderzoek te doen instellen door de schoolinspecteur. Men vraagt dat de overheid dit zou doen ophouden.

Tussen haakjes willen we even vermelden dat op 18 juli 1857 om 4 uur in de namiddag, een verschrikkelijk onweer, gedreven door een buitengewoon sterke wind, vergezeld van hagelstenen over de gehele uitgestrektheid van de gemeente is losgebroken. Het heeft de grootste verwoestingen veroorzaakt. Een groot gedeelte van de tarwe, de haver, boekweit, gerst en aardappelen die nog in het veld stonden, zijn voor drie vierden vernield. Meer dan 400 bomen zijn uit de grond gerukt of overgeslagen. Bijna alle huizen zijn aan de daken beschadigd, sommigen staan op instorten. De oude mensen van de gemeente zeggen dat ze nooit zulke windvlagen en verwoestingen hebben gezien. Gelukkig dat na verloop van twee a drie minuten deze storm ophield, anders waren mogelijk verscheidene huizen geheel ingestort.

Op 17 augustus 1857 gaf de heer onderwijzer Jan Mathieu Beckers zijn ontslag als onderwijzer van deze gemeente. De gemeenteraad nam op 11 oktober 1857 dat ontslag aan.

Jean Mathieu Beckers was in deze gemeente onderwijzer van 1853 tot 1857.

Bij geheime stemming wordt de heer **Leopold Aumann** van Kermt als onderwijzer benoemd met eenparigheid van stemmen op 11 oktober 1857.

Leopold Aumann heeft drie jaren de Normaalschool van Sint-Truiden gevolgd en een diploma van de le klas bekomen.

Vermelden we nog een pikant detail van 15 januari 1858 : „Het is verboden lappen of turf te steken in de gemeente Broeken. Nochtans zullen enige plaatsen aan de inwoners worden aangewezen, waar het toegelaten is turf te steken. Het is ook verboden in het Broek mest of koedrek te rapen.”

In het gemeentebroek mochten de boeren de koeien laten grazen.

HET ONDERWIJS IN OP- EN DAALGRIMBIE

Uit het register der Gemeenteraad van Opgrimbie van 01.05.1851 tot 20.04.1863 vinden we volgende gegevens in verband met het onderwijs in Op- en Daalgrimbie.

Op 16 augustus 1858 werd een lid van het gemeentebestuur, namelijk Andries Vanderhallen, schepen benoemd om toe te zien op de werken bij het bouwen van de nieuwe school. Hij ontvangt de som van twintig franken. Er staat niet bij vermeld of dat per dag, per week, per maand of voor de duur van de werken is. Wel is vermeld dat hij een dagelijks en goed opzicht moet doen.

Op 3 december 1858 keurt de gemeenteraad de plannen goed voor het bouwen van een nieuwe woning voor de onderwijzer. Deze plannen werden opgemaakt door de provinciale bouwmeester Jaminé. De kosten hiervoor belopen 403 fr.

Ook keurt de gemeenteraad het aankopen van meubelen voor de school goed (bedrag : 500 fr.). Ze beslist ook zo haast mogelijk de nodige en onontbeerlijke zaken als banken, kachel, borden, inktkokers en andere noodzakelijkheden aan te kopen. Vermeld wordt dat de banken moeten gemaakt worden volgens het model van die van Uikhoven.

Ook het schoolreglement wordt aan de provinciale inspecteur gezonden en door hem goedgekeurd.

Onderwijzer Renier Leen

Op 1 juli 1858 werden de werken voor het bouwen van een school en woning voor de onderwijzer toegewezen aan de heer Drieskes, aannemer te Tongeren, voor de som van 5.545 fr. Bijwerken en som voor woonhuis onderwijzer brachten de totale kostprijs op 11.428,25 fr.

Op 12 september 1861 melden de verslagen van de gemeenteraad dat er gratis les gegeven wordt in Opgrimbie aan 15 jongens en 5 meisjes. De onderwijzer krijgt 50 fr. per jaar.

In het verslag van de gemeenteraad dd. 1 september 1862 lezen we dat de onderwijzer dikwijls het onderwijs der kinderen verzuimt.

Op 1 augustus 1863 besluit de gemeenteraad de wedde van de onderwijzer, zijnde 831 fr., niet te verhogen omdat hij een schoon huis heeft met een goede tuin en maar weinig kinderen in de school.

Onderwijzer Leopold Aumann geeft op 6 maart 1864 ontslag als onderwijzer.

In de raadszitting van 4 april 1864 wordt de heer Renier Leën, onderwijzer te Eeckeren met eenparigheid van stemmen tot onderwijzer benoemd. Deze onderwijzer is bij oudere mensen beter gekend als «meester Leën». Hij behaalde zijn diploma in de Normaalschool van St.-Truiden. In haar zitting van 29 augustus bepaalt de gemeenteraad wat er zal gebeuren bij een

mogelijk koninklijk bezoek aan de gemeente. Deze beslissing luidt als volgt :

- 1) De gemeenteraad zal zich opstellen op de rechterkant van de kiezelweg met een sjerp van drie kleuren om het lijf.
- 2) De veldwachter zal zich opstellen aan de linkerkant van de gemeenteraad.
- 3) [Het derde artikel is onleesbaar]
- 4) De onderwijzer zal zich op de linkerkant van de gemeenteraad bevinden met zijne leerlingen.
- 5) De weg zal met bomen en vaandels versierd worden.

We recapituleren even en vinden achtereenvolgens de onderwijzers :1851 Leonard VANDERHALLEN
1853-1857 Jean Mathieu BECKERS 1857-1864 Leopold AUMANN 1864 Renier LEËN.

OUDE GRIMBIE

Was het **Renier LEËN** of **Trudo-August LEENEN** die onderwijzer was te Op- en Daelgrimbie ? Volgens mijn artikel in vorig nummer van deze jaargang was het Renier Leën die in 1864 onderwijzer werd benoemd te Op- en Daelgrimbie. Op onderstaande foto poseert meester Leën met zijn gezin. Henri Dexters (91 jaar), juffrouw Hubertine Lenssen en Jan Lenssen herkenden links boven Joseph Leen, in het midden Alice Leën en rechts boven Gerard Leën. Zittend op de onderste rij meester Leën en zijn

echtgenote Justine Vankan.

Telefonisch contact met de zusters Ursulinen van Sint-Truiden leert ons enerzijds dat de dochter van meester Leen, namelijk Alice, geboren op 30 april 1902 in Sint-Truiden, als onderwijzeres dienst heeft gedaan in de Naamsestraat 5. Momenteel verblijft ze in een rusthuis te Zelem. Anderzijds komen er echter vraagtekens. De zuster die Alice verzorgt, stuurde me namelijk enkele doodsprentjes en foto's. Wat blijkt nu ? Volgens het bidprentje zou meester Leën — zoals de meesten hem zich herinneren — niet Renier heten, maar wel Trudo-August Leenen. De doodsprentjes van zijn echtgenote Maria-Augustina Vankan en van de kinderen Gerard, Guillaume en Paul bevestigen dit. Zou er dan sprake zijn van een meester Leën en een meester Leenen ? Of zou een schrijffout aan de basis liggen van het verschil in deze namen ? Oudere dorpsgenoten herkennen formeel meester Leën aan zijn kleine oogjes. Ze weten ook duidelijk te vertellen dat de zoon Gerard Leën (of moet ik nu Leenen schrijven ?) regelmatig aanvallen van vallende ziekte kreeg, dat Joseph Leen, de oudste zoon, door eigen studie een geleerd man was geworden. Hij werd hoogleraar aan de Universiteit van Leuven. Tijdens de oorlog '14-'18 streed hij voor de «Vlaamse Zaak». Hiervoor werd hij naar een strafkamp verbannen waar hij o.a. cementzakken moest versjouwen. Hij zou teruggekomen zijn met kapotte handen en rug. Later is hij „in de Vlaanders”... Men vertelt erbij dat hij zo oud was als Jo Crijs (Jo van Liebeke) en Hubke Janssen.

De oudste zoon Joseph Leen of Leenen is nooit meer naar Op- of Daelgrimbie teruggekeerd. Hoe dan ook, de eerste meester, namelijk Renier Leën, vinden we terug in de verslagen van de gemeenteraad. Zouden we de tweede meester Trudo-August Leenen nog ergens in de registers tegenkomen, dan willen we dat graag vermelden.

JESUS — MARIA — JOZEF

Bid voor de ziel van zaliger

TRUDO-AUGUST LEENEN

weduwnaar van Vrouwe

Augustine Vankan

Hoofd der Gemeenteschool te Op-Grimbij.

Lid van de 3de Orde van den H. Franciscus.

Ridder in de Orde van Leopold II.

geboren te Sint-Truiden, den 28 Augustus 1864, en overleden te Op-Grimbij, den 28 December 1926.

—oo—

Al sterf de rechtvaardige een onverwachten dood, hij zal nochtans in vrede zijn.

(Sap. IV. 71.)

Van hem mag men in waarheid zeggen dat hij zijn brood niet in ledigheid gegeten heeft. Ruim meer dan 42 jaar stond hij aan het hoofd van het onderwijs in de gemeente. Taal en onvermoeibaar was hij in de vervulling van zijn ambt en in de verzorging van de menigvuldige maatschappelijke werken die hem waren toevertrouwd. Daarom zal zijn naam in dankbare herinnering bewaard blijven.

Zijn kinderen door zijn plotseling afsterven in rouw gedompeld, zullen nooit de zorgen vergeten die hij voor hun opvoeding en welzijn gehad heeft, en hem steeds in hun gebeden blijven gedenken.

Zoet Hart van Jezus, wees mijne liefde.

(300 d. afl.)

Mijn Jezus, barmhartigheid! (100 d. afl.)

JESUS, MARIA, JOSEPH

Bid voor de ziel van zaliger

Haria-Augustine Vankan,
echtgenoot van August Leenen,
lid der Derde-Orde van Sint-Franciscus,
en **der Broederschap non hel Heilig Sacrament.** geboren te Hockloteun, den 31 October en na een langdurige ziekte godvruchtig in den lieer overleden te Op-Grimby, den 11 Juli 1912-1, voorzien van de laatste Heilige Kueinineuten der stervenden.

Zij was eene moeder, waardin om in de (toelaatlicnis <160 linne te leven; zij gaf acht op) haar huisgezin in arbeid en zorgen, en heelt baar brood niet in ledigheid gegeten. 11

MARCHAB.
Zij heelt droevige dogen geteld, maar door voel lijden beproefd, is i ij (lod aangenaam geworden.

Jon. VU. 2
In U, o lieer lieli ik mijn looop en mijn vertrouwen gesteld; daarom zul ik in der eeuwigheid niet verworpen worden. 13h

33.1
Dierbare echtgenoot en kinderen, ik sterf, maar God zal met u zijn, en de Engel, die mij van alle kwaad verlost heelt, zegetieu.

Mijn Jezus harmliartigloiid. (Mild. «II.».)
Jezus, Maria, Joseph, sta mij bij in mijn laasten doodstrijd! (300 dagen afaat.)

R. I. P.

Jezus, Maria, Joseph

J.I

Bid voor de ziel van zaliger

DKN HBKR

M1411 Ullil,

geboren te Oprimby, den 2 Augustus en godvruchtig overleden te Sint-Truiden, den 21 Mei 1927, voorzien van de Genademiddelen der Heilige Kerk.

Gelijk liet den Heer beliefde, zoo is bet geschied; dut de imam des Hoeren gezegend zij.

Jon, I

O lieer, ik heb groote pijnen in mijn lichaam geleden, maar ik verdroeg ze uit liefde tot U. Waarom was mijne kwaal hopeloos en ongenees. haart Omdat Gij, Heer, het zoo gewild hebt Nog Jong, helaas, tot midden mijner

Hukt mij de dood van deze wereld af.

Als 'u bloem, door 'n stormwind weggeslagen

In vollen bloei, daal ik In 't kille graf.

Vaarwel, beminde broeder, zuster, bloedverwanten, vrienden. Ik ga heen, doch mijne liefde voor u blijft voortbestaan. In den schoonen Hemel zullen we elkander wederzien.

Gedenkt mijne ziel in uwe geleden.

barmhartige Jezus, verleen hem de eeuwige rust.

(7 j. en 7 quod.). ,

De plechtige lijkdienst, gevolgd van de begrafenis, zal plaats hebben in de parochiekerk te Oprimby, Vrijdag, 27 Mei, om halftien.

St-Truiden.

OPGRIMBIE

Heer,
ik had mijn leven lang de zon en
zuivere lucht, kinderen om mee te
spelen, mensen om voor te
zorgen, om voor te leven.
Mensen die voor mij zorgen,
mensen, ik ben rijk.
Heer,
't is genoeg.

ALICE LEENEN OVERLEDEN

Op 14 december 1996 overleed te Zelem, in het rusthuis der zusters Urselinen van St.Truiden, de jongste dochter van wijlen meester Leenen in de ouderdom van 94 jaar. Ze werd in Opgrimbie geboren op 30 april 1902. De tekst op haar bidprentje vond ik de moeite waard om hier af te drukken. Laat de woorden even nazinderen vooraleer volgend artikeltje over "centen" te lezen.

EEN WEDDE VOOR MEESTER LEENEN

Op 20 februari 1920 besloot de gemeenteraad de wedde van de gemeenteonderwijzer August Leenen vast te stellen. Als hoofd van de gemeenteschool (benoemd op 26 oktober 1882), zal aan de heer Leenen 5800fr. per jaar uitgekeerd worden. Op 3 september van datzelfde jaar krijgt hij wegens gezondheidsredenen, verlof voor de avondschool en een herziening van zijn wedde. Hij ontvangt in het vervolg 8000fr per jaar, plus 200fr. bestuurskosten, plus 182,50fr. gezinsvergoeding en 600fr. voor duurtetoeslag.

EEN TWEDE JONGENSSCHOOL

In de zitting van 18 november 1920 werd overwogen om een tweede jongensschool (klas) op te richten. Vermits de gemeenteraad echter geen opmerkingen kreeg over een te groot aantal kinderen, en vermits de klas van meester Leenen slechts 38 leerlingen telde, werd zijn klas niet ontdubbeld. De "aanneembare" school daarentegen telde 71 leerlingen. Die kreeg dan ook een tweede klas.

Op 29 juni 1921 besloot de gemeente dan toch een tweede klas te bouwen. Ze werd gebouwd tussen de woning van de onderwijzer (thans duivenlokaal) en het gemeentehuis (thans de post). De eerste school kreeg nog een verdiep dat zou kunnen dienen voor allerlei vergaderingen (Boerenbond e.a.). De beslissing om toch een tweede klas te bouwen kwam er omdat op 11 november 1920 39 leerlingen geteld werden, te veel om controle over de geslachten te kunnen garanderen.

Dexters Joseph werd als tweede onderwijzer benoemd. Machiel Crijns, die ook kandidaat was, zou in Mechelen-aan-de-Maas met eenparigheid van stemmen benoemd worden.

VARIA

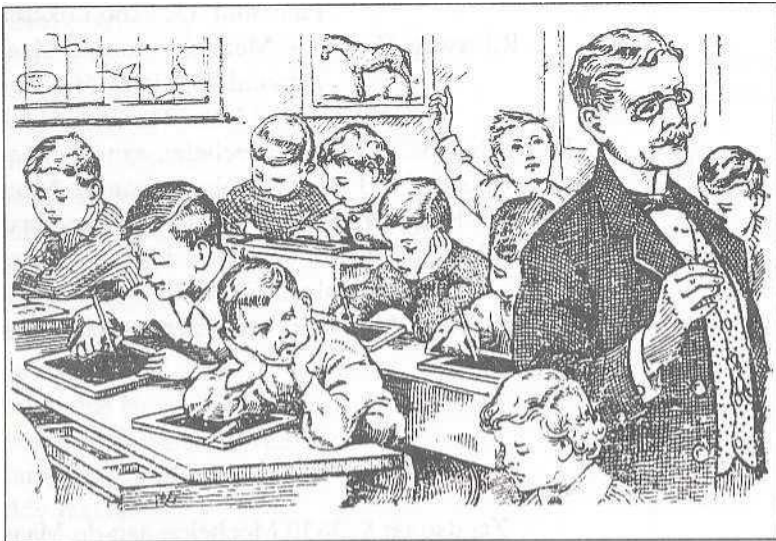
Dokter Groenen zou vanaf 13 oktober instaan voor het medisch schooltoezicht. Per kind en per jaar ontvangt hij hiervoor twee franken en vijftig centiemen.

De aanneembare school der meisjes kreeg van de gemeente 1500fr. als subsidie.

Op 13 april 1922 stemde de gemeente een subsidie van 7000fr. voor het oprichten van een vakschool te Mechelen-aan-de-Maas.

Voor het kuisen der scholen werd aan Joanna Vranken een som van 200fr. toegestaan.

Het aantal inwoners bedroeg 394 mannen en 386 vrouwen, samen 780 inwoners.

TRAGE MAARTEN

Hoe traag gaan de uren voorbij! Hoe duren toch de lessen! zucht trage Maarten.

Ik kan den meester niet verduren; ik zal hem schuwen, waar ik kan.

Mocht ik op fluwelen kussens zitten, in plaats van op de ruwe banken! Ik zal nog ziek worden van gedurig op den meester te turen.

Maarten, mijn jongen, gij verkwist kostbare uren. Later zult gij het wel bezuren; maar dan zal het te laat zijn. Beminde vrienden,

zijt immer naarstig.

Bovenstaande tekening leek ons een passende bladvulling bij vorig artikel over het onderwijs in de tijd van toen.

Ze komt uit een leesboekje dat Theo Bemelmans uit de Rooshaegweg ons bezorgde. In dat boekje, dat Finneke Engelen rond 1920 gebruikte om haar tweedejaars te leren lezen, staan nog enkele nostalgische plaatjes.

OUDE GRIMBIACA

ONDERWIJSSPROKKELS

Uit de gemeenteraadsverslagen van 1923 tot 1927

Voor het schooljaar 1923-1927 werd hoofdonderwijzer Leenen ontslagen. Hij kreeg als nieuwe opdracht “de avondschool doen”.

Andere “meisters” in het Op- en Daelgrimbie van toen, waren Jos en Frans Dexters.

Jos Dexters begon als onderwijzer in de tweede klas in oktober 1921. Zijn wedde bedroeg 600 BF en zijn vakantieperiode viel in 1926 tussen 15 augustus en 15 september.

Frans Dexters vinden we op 28 januari 1927 terug als waarnemend hoofdonderwijzer. Hij cumuleerde zijn job met die van waarnemend bibliothecaris. De benoeming van Fr. Dexters verwondert ons. Nergens vinden we een spoor van zijn benoeming tot onderwijzer.

Op 1 mei 1927 besluit de gemeenteraad een derde klas in te richten voor jongens. Michel Crijns werd aangesteld ter vervanging van de inmiddels overleden A. Leenen. Michel Crijns stelde zich samen met Jos Dexters, kandidaat voor het ambt van hoofdonderwijzer. Michel Crijns, komende van de gemeenteschool in Mechelen, haalde het met 4 stemmen tegen 3.

De benoemingen van bovenvermelde onderwijzers kaderden vanzelfsprekend in een politiek kader.

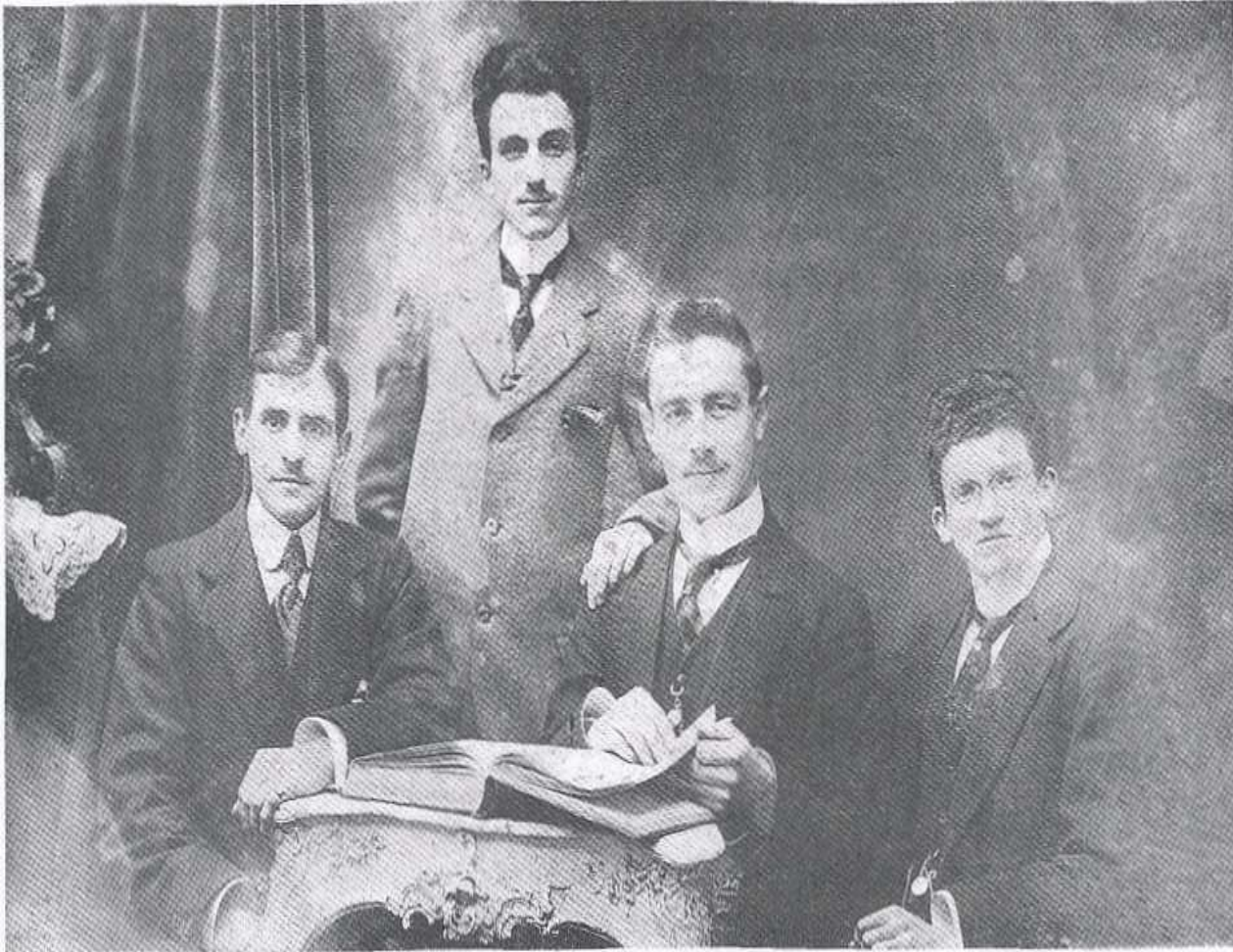
Eerst noteerden we Constant Dexters als burgemeester en Michel Lenssen en Henri Welkenhuyzen als schepenen. Ouderen wisten me te vertellen dat door toedoen van pastoor Offergeld de twee partijen van Grimbie een akkoord hadden gesloten. Lijst 1 kreeg de schepenzetels en lijst 2 het burgemeestersjerp.

Deze overeenkomst duurde slechts tot oktober 1926, Op 28 januari 1927 immers verhuisden Lenssen en Welkenhuyzen naar de oppositiebanken. Christiaan Bemong en Joseph Warson werden de nieuwe schepenen.

Vermelden we nog dat zowel in 1923 als in 1927 en 1929 in Grimbie 838 zielen werden geteld.

Naar aanleiding van het artikel over het onderwijs in Daelgrimbie werden mij drie foto's bezorgd. Eén van Jozef Dexters (me bezorgd door zijn nichtje Reinhilde Devisé), één van Frans Dexters en één van Michel Crijns (bezorgd door zijn zoon Luc). Ik dacht dat het afdrukken van

die foto's een mooi slot van de bijdrage over het onderwijs zou betekenen.

JOZEF DEXTERS

Jozef Dexters (middenste, met boek) begon als onderwijzer in Opgrimbie in oktober 1921.

Het Ecce-Homo-beeld dat zijn graf versierde, zo vertelt Reinhilde Devisé, staat tegen de muur van het koor van het oude kerkje.

Jozef Dexters was de bezieler en bouwheer van het Volkshuis. Zijn foto en die van Mgr, Cardijn prijken lange tijd naast de scène

PGRIMBIE

Daelgrimbie werd in 1851 bij Opgrimbie gevoegd. Als parochie was Daelgrimbie bij Mechelen-aan-de-Maas gehecht. Daarom willen we in de volgende afleveringen eens uitzoeken hoe het in Daelgrimbie gesteld was met het onderwijs.

In de 17de en 18de eeuw was er in vele dorpen een vorm van onderwijs, hoofdzakelijk afhankelijk van de parochie. Ofwel de kapelaan ofwel de koster was er belast met de taak van onderwijzer. Het accent lag vooral op catechismus- en bijbelonderricht. Hier of daar was er één van de meer ontwikkelden die in een of ander lokaaltje wat les gaf in lezen, schrijven en rekenen. Het onderwijs van dan ook van weinig betekenis.

Ook de openbare besturen toonden weinig interesse voor het onderwijs en vandaar - schrijft Noël Cuypers in het tijdschrift *"Rotem, twee eeuwen onderwijs"* - dat ook de meeste akten uit de periode 1700-1800 ondertekend zijn met een kruisje, omdat zovelen zelfs hun eigen naam niet konden schrijven.

In de zomer werden de lessen minder druk bezocht, daar ook de kinderen flink moesten helpen bij de vele werkzaamheden op het veld.

Bij dit artikel geven we twee foto's, de eerste van de gemeenteschool, gelegen in Daelgrimbie, maar dan van voor de verbouwingswerken; de tweede van kinderen die in 1925 de Vrije School bezochten in Opgrimbie. Hierop vinden we meisjes terug van Op- en Daelgrimbie die samen de meisjesschool bezochten.

We geven ook de namen van de meisjes, thans dames van rond de 70-80 jaren

Bovenste rij (van L naar R) :

1) José DEXTERS, 2) Maria BIESMANS, 3) Caroline BOLLEN, 4) Wilhelmma MECHELS, 5) Theresia LYCOPS, 6) Alphonsine BAUCHE, 7) Fina VANDERHALLEN, 8) Lea GORISSEN, 9) Trien MEYERS, 10) Albertine CLAESEN, 11) ANNA KELNER (Poolse, later gehuwd met Martin Vossen).

Middenste rij :

12) Maria JANSSEN, 13) Pauline BOLLEN, 14) Maria LENSSEN, 15) Corry VANDERHALLEN, 16) Dora GORISSEN, 17) Eugénie BIESMANS, 18) Trien VANDERHALLEN, 19) Philomène ZENGERS, 20) Maria CRYNS, 21) Maria WELKENHU YZEN.

Onderste rij :

22) Albertine DEXTERS, 23) Maria LENSSEN, 24) Albertine LENSSEN, 25) Katrien ZENGERS, 26) Hubertine MACHON, 27) Lieske VLEUGELS.

Onderwijzers : Juffrouw Mathilde HOUBEN.

HET ONDERWIJS IN OP- EN DAALGRIMBIE

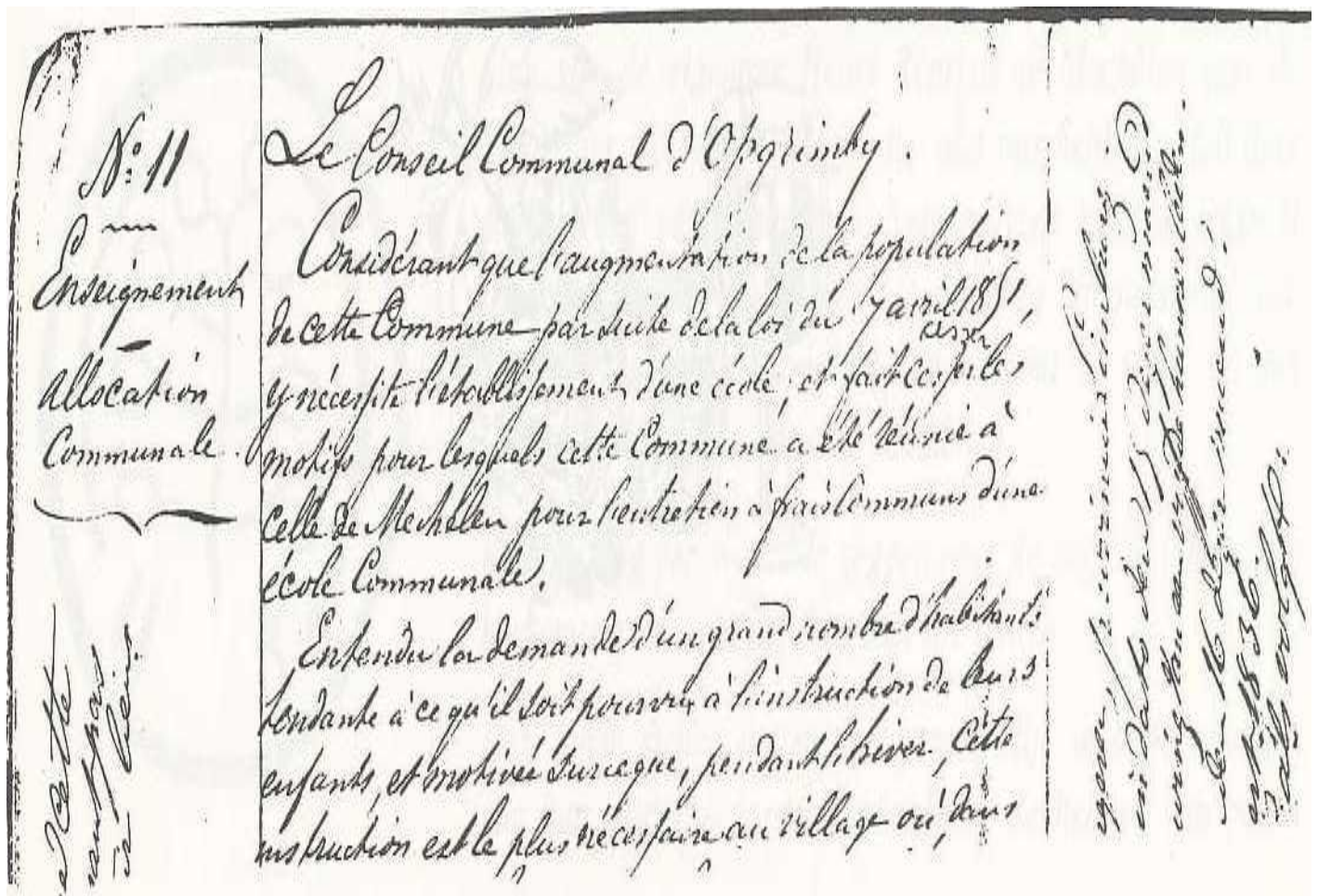
We dachten eraan het onderwijs in Daelgrimbie te beschrijven. Geen gemakkelijke klus, zo zou achteraf blijken. Noch in de Vrije Basisschool, noch op de gemeente konden we een register of dienststaten vinden van vóór de fusie van Gemeente en Vrije School. We zagen ons dus genoodzaakt zelf het onderzoekswerk te verrichten i.v.m. onderwijzers en onderwijzeressen die in Opgrimbie en Daelgrimbie benoemd zijn geweest.

In het register van de Gemeenteraden van Opgrimbie van 01.05.1851 tot en met 20.04.1863 - burgemeester was toen Jean Mathie Engelen, schepen P. Welkenhuyzen en Jan Dieudonné Crijns, secretaris Tackoen - lezen we in het verslag van 1 september 1851 onder art. 4 : "de gemeente (Daelgrimbie) is verenigd met die van Mechelen voor den dienst van het lager onderwijs, maar het gemeentebestuur zal trachten ene school in deze gemeente (Opgrimbie) op te richten zo haast de separatie van het gehucht Daalgrimbie van de gemeente Mechelen volkomen zal voltrokken zijn."

Op 24 november 1851 vinden we een eerste verslag van de zitting van de gemeenteraad waarin wordt voorgesteld een school op te richten, maar de 7e mei 1862 wordt deze beslissing door de bestendige deputatie vernietigd. Het verslag van deze raadszitting was in het Frans opgesteld. Anita Dubois, licentiate Romaanse Filologie, danken we voor de nevenstaande vertaling.

In het verslag over de stand en beheer der gemeentezaken opgemaakt op 6 september 1852 drukt men in art. 4 de wens uit van "welhaast een school te kunnen oprichten".

Op 5 februari 1853 vinden we de benoeming van de heer BECKERS Jean Mathieu als eerste onderwijzer. Waar hij zal les geven, vinden we niet vermeld in het verslag. Wel vermeldt men in het verslag van 5 september 1853 in art. 4 : "*Door Koninklijk Besluit van 8 januari 1853 is deze gemeente van die van Mechelen afgescheiden wegens den dienst van het lager onderwijs en ene school is in deze gemeente opgericht*". Waar de kinderen school liepen zullen we in een volgende bijdrage in ons tijdschrift proberen duidelijk te maken.

Gezien de verhoging van de bevolking van de gemeente ten gevolge van de wet van 7 april 1851, en de oprichting van een school noodzakelijk is, en de redenen wegneemt waarom deze gemeente aan deze van Mechelen is verbonden geweest voor het gemeenschappelijk onderhoud van een gemeenteschool.

Gezien de vraag van een groot aantal inwoners die beoogt dat er voorzien wordt in het onderwijs van hun kinderen en gemotiveerd met het feit dat, tijdens de winter, onderwijs het noodzakelijkst is in het dorp waar, in het goede seizoen, de kinderen niet veel naar school gaan.

Gezien de geldmiddelen van de gemeente nog niet bekend zijn, gezien de verdelingsoperaties die nog moeten gedaan worden, krachtens de genoemde wet, met de gemeente Mechelen, niet beëindigd zijn, en dat bijgevolg er nog geen wettige oprichting van een gemeenteschool doorgaat.

Gezien nochtans dat bovengenoemde vraag van de inwoners uiterst gegrond is en zelfs een van de belangrijkste punten is geweest waarmee het gehucht van Daelgrimbie de vraag tot scheiding van de gemeente Mechelen heeft gemotiveerd.

Gezien het voorstel van de heer Leonard Vanderhallen van Daelgrimbie waarin hij zich engageert om gedurende 6 maanden vanaf de 1ste december eerstkomend privé-onderwijs te geven aan de kinderen van die gemeente, door middel van een gemeentetoelage van 100 frank en zich ertoe verbindt gedurende die tijd gratis onderwijs te verschaffen aan de kinderen die de gemeente administratie hem zal toewijzen als degenen die gratis onderwijs moeten krijgen. Gezien dat genoemde Vanderhallen over de vereiste kennis daartoe beschikt en het aanzien geniet van zijn medeburgers.

Om die redenen vraagt de raad de toestemming om de toelage versneld te kunnen toekennen en om te kunnen beschikken over een speciaal krediet van 100 frank op de gemeentefondsen voor het boekjaar 1852.

Afschrift van dit besluit zal overgemaakt worden aan de bestendige deputatie van de provincieraad door middel van Mr. de Commissaris van het arrondissement Tongeren. Opgemaakt in de zitting te Opgrimbie, de 24ste november 1851.

De bestendige deputatie bij verordening van de 7de mei 1852.

De ... (?) heeft beslist dat dat besluit niet kan worden toegestaan, daar de school in kwestie niet voldoet aan de artikels 3,4 en 5 van de wet van 23 september 1842 en de plaats niet kan bekleden van gemeenteschool.

De Secretaris
(get) TACKOEN

De Burgemeester,
J-M- ENGELEN

OUDE GRIMBIACA

Gezien de verhoging van de bevolking van de gemeente ten gevolge van de wet van 7 april 1851, en de oprichting van een school noodzakelijk is, en de redenen wegneemt waarom deze gemeente aan deze van Mechelen is verbonden geweest voor het gemeenschappelijk onderhoud van een gemeenteschool.

Gezien de vraag van een groot aantal inwoners die beoogt dat er voorzien wordt in het onderwijs van hun kinderen en gemotiveerd met het feit dat, tijdens de winter, dat onderwijs het noodzakelijkst is in het dorp waar, in het goede seizoen, de kinderen niet veel naar school gaan.

Gezien de geldmiddelen van de gemeente nog niet bekend zijn, gezien de verdelingsoperaties die nog moeten gedaan worden, krachtens de genoemde wet, met de gemeente Mechelen, niet beëindigd zijn, en dat bijgevolg er nog geen wettige oprichting van een gemeenteschool doorgaat.

Gezien nochtans dat bovengenoemde vraag van de inwoners uiterst gegrond is en zelfs een van de belangrijkste punten is geweest waarmee het gehucht van Daelgrimbie de vraag tot scheiding van de gemeente Mechelen heeft gemotiveerd.

Gezien het voorstel van de heer Leonard Vanderhallen van Daelgrimbie waarin hij zich engageert om gedurende 6 maanden vanaf de 1ste december eerstkomend privé-onderwijs te geven aan de kinderen van die gemeente, door middel van een gemeentetoeelage van 100 frank en zich ertoe verbindt gedurende die tijd gratis onderwijs te verschaffen aan de kinderen die de gemeente administratie hem zal toewijzen als degenen die gratis onderwijs moeten krijgen.

Gezien dat genoemde Vanderhallen over de vereiste kennis daartoe beschikt en het aanzien geniet van zijn medeburgers.

Om die redenen vraagt de raad de toestemming om de toelage versneld te kunnen toekennen en om te kunnen beschikken over een speciaal krediet van 100 frank op de gemeentefondsen voor het boekjaar 1852.

Afschrift van dit besluit zal overgemaakt worden aan de bestendige deputatie van de provincieraad door middel van Mr. de Commissaris van het arrondissement Tongeren.

Opgemaakt in de zitting te Opgrimbie, de 24ste november 1851.

De bestendige deputatie bij verordening van de 7de mei 1852.

De ... (?) heeft beslist dat dat besluit niet kan worden toegestaan, daar de school in kwestie niet voldoet aan de artikels 3,4 en 5 van de wet van 23 september 1842 en de plaats niet kan bekleden van gemeenteschool.

De Secretaris (*get*) TACKOEN De Burgemeester, (*get*) J.M. Engelen

Renier Leën op 24-25 augustus 1881 in Lanaken een getuigenis aflegde voor een parlementaire commissie. Deze commissie had in volle schoolstrijd de opdracht de klachten van de onderwijzers te aanhoren. Iedereen kon vrij getuigen en zich verdedigen.

Het verslag van de getuigenis van meester Leën luidde als volgt :

«Getuige Renier Leën, onderwijzer te Opgrimbie sedert 1864, heeft thans (1881) nog maar 8 kinderen in zijn school, waarvan 6 van hemzelf zijn. Vroeger had hij er in de winter 75 en 40 in de zomertijd. Eertijds volgden er 24 de avondschool en nu nog enkel 4. Dit alles door tegenwerking van de pastoor»

De commissie aanhoorde zo 44 getuigen. De meeste onderwijzers van de officiële gemeentelijke scholen beschuldigden de pastoors omdat die in hun sermoenen druk uitoefenden op de ouders en zo oorzaak waren van de sterke vermindering van het leerlingenaantal in de gemeentescholen. Zo zou in Lanaken de pastoor van huis tot huis zijn gegaan; in Mechelen waren er spanningen tussen deken Geukens en burgemeester Hermans; in Leut kreeg de pastoor de steun van de gravin Vilain XIV. Onderwijzer Dubois van Uikhoven klaagt pastoor Pernot aan die „geen geuzen wilde biechten”. In Rekem werden dan weer liedjes verspreid om de officiële school in een kwaad daglicht te stellen.

De tegenstellingen tussen katholieken en liberalen bleven niet beperkt tot de dorpspolitiek.

Ook in de Franssprekende Provinciale Raad kwam het tot een botsing tussen Goupy de Beauvolers, gouverneur van Limburg, en de

Bestendige Deputatie. De gouverneur beschuldigde de Limburgers van ontvreemding van overheidsmiddelen ten voordele van het katholieke onderwijs.

De schoolstrijd van 1879-1884 was geen geïsoleerd onderwijsprobleem. Er was ook de tegenstelling tussen de Franssprekende sociale bovenlaag, zeg maar «de betere stand» en de Nederlandsprekende gewone bevolking die de meerderheid van de hardwerkende en zuinig levende boerenbevolking uitmaakte.

Die boerenbevolking moest vooral «braaf» gehouden worden. Het godsdienstonderwijs stond dan ook centraal in het lager onderwijs. Lezen en schrijven kwamen op de tweede plaats en rekenen stond enkel sporadisch op het programma. Hiernavolgende artikelen uit het schoolreglement onderlijnen duidelijk het belang dat werd gehecht aan het godsdienstonderwijs.

- Bij het begin van de school zal hij de kinderen voorbidden : het Onze Vader, de Twaalf Artikelen van het Geloof, de Tien Geboden Gods, de Vijf Geboden der H. Kerk, de Zeven Sacramenten, de Drie Goddelijke Deugden, opdat de kinderen door het dagelijks gebruik deze des te beter zouden aanleren. Bij het einde van de school zal hij voorbidden : het Onze Vader, de Akten van Geloof, Hoop, Liefde en Berouw, zoals deze op het laatste blad van de dubbele catechismus gedrukt zijn.

Valt het voor dat ten tijde van de school een hoogmis in de parochiekerk zou zijn, dan zullen ook de schoolkinderen de H. Mis bijwonen.

Hij zal zorg dragen dat de schoolkinderen christelijk en deugdzaam worden opgetrokken en zij alle geestelijke en wereldlijke personen alle nodige eerbied betonen; zo hij hierin tekort komt, zal hij zonder genade gestraft en van zijn officie afgesteld worden.

De schoolkinderen hebben drie dagen verlof met Pasen, Pinksteren en Allerheiligen en vier dagen bij het Veertig Uren gebed, waarbij de meester zal zorgen dat ook zij in de parochiekerk enige uren komen bidden om hen van jongs af aan deze devotie te gewennen; tevens zal hij er zorg voor dragen dat de schoolkinderen in alle kerkelijke diensten zich zeer gesticht gedragen en niet omzien, lachen of praten.

Tot slot van zijn lezersbrief schetst Jan Stouten de evolutie in het onderwijs vanaf 1781. Toch wel interessant. Lees maar

Tijdens de periode 1781-1792 had keizer Jozef II (Oostenrijkse periode) de scholen reeds willen reglementeren door onder meer de verplichting om in de kerkelijke scholen ook protestantse kinderen op te

nemen.

Onder Frans bewind (1795-1815) had men getracht de mensen te verfransen. Men vond echter onvoldoende geschikte onderwijzers die ook nog de Franse taal voldoende beheersten.

Onder koning Willem I (1814-1830) werd Nederlands de officiële taal. Er ontstond ontevredenheid onder de Franssprekende burgerij die eerder gericht was op de Franse cultuur en ideeënwereld.

Na 1830 (België is een feit) komt in het Lager Onderwijs het compromis waaraan Mgr. Van Bommel van Luik had meegewerkt.

Katholieken aanvaardden het staatsonderwijs;

Liberalen aanvaardden het wettelijk erkend godsdienstonderwijs.

Reeds in 1840 waren in Limburg 60 % van de scholen ingericht door de gemeenten.

Tussen 1842 en 1875 verdubbelt het aantal gemeentescholen nog en in 1875 kon 76 % van de miliciens lezen en schrijven. Een behoorlijk resultaat en het liberale ministerie van Frère-Orban zag in 1878 de kans om het Lager Onderwijs aan de invloed en de bemoeienis van de geestelijkheid te onttrekken. Enkel de openbare school, door de gemeente betaald en onderhouden, werd erkend. Zelfs het godsdienstonderwijs werd van het lesprogramma geschrapt ! De reactie van de gelovigen kon niet uitblijven. De schoolstrijd was een feit !

LEËN of LEENEN ?

NOG GEEN VOLLEDIGE ZEKERHEID Zij die vorige bijdrage in ons tijdschrift gelezen hebben, konden vaststellen dat we twijfels hadden over het bestaan van een meester Leën en/of Leenen. Inwoners uit ons dorp meenden in alle geval op de laatst afgedrukte foto het gezin van meester Leën te herkennen. Volgens de doodsprentjes die we toen bijvoegden, ging het hier echter om meester Leenen. Voor meer duidelijkheid gingen we te rade bij de gemeentelijke archivaris Guy Coox. We bedanken hem voor zijn hulp bij het napluizen van de boeken van de gemeentelijke tellingen. Uit de telling van 1867 (boek I, blz. 50) vinden we inderdaad een onderwijzersfamilie Leën terug. Dit is de onderwijzer waarvan we de benoeming terugvinden in 1864. Bij de telling is de familie Leën als volgt samengesteld :

Leën Renier geboren :	Reppel	14.10.1842
Nelissen Anna, Cat.	Opgrimbie	12.02.1846
Kinderen : Leën Joannis, Mathias	Opgrimbie	17.07.1868
Leën Julienne	Opgrimbie	01.02.1870
Leën Maria, Mechtildis	Opgrimbie	11.05.1872
Leën Maria, Gertrudis	Opgrimbie	29.07.1874
Leën Joannes, Julianus	Opgrimbie	28.03.1876
Leën Antonius, Emile	Opgrimbie	26.10.1877
Leën Amoldus, Markus	Opgrimbie	25.04.1879
Leën Joannes, Hubertus	Opgrimbie	17.09.1880
Leën Joannes, Edmond	Opgrimbie	09.02.1882
Leën Trudon, August (onderwijzer)	Sint-Truiden	28.08.1864

Duidelijkheid geeft deze gezinssamenstelling allerminst. Waarom vermeldt men hier Leën Trudon achteraan ? Is Trudon wel de oudste zoon van Renier Leën en Anna Nelissen ? Waarschijnlijk niet, want van Trudon drukten we in vorig nummer een familiefoto en de doodsprentjes af. Trudon heet dan wel LEENEN maar werd door allen toch herkend als meester Leën ... Over die Trudo Leenen moeten we ons dus nog eens tot de burgerlijke stand in Sint-Truiden wenden. Voorlopig kunnen we enkel de gezinssamenstelling geven zoals we die terugvonden in de telling van 1890-1900

Leenen Trudo, August Vankan Maria, Augustina

Kinderen : Leenen Maria, Joseph (zoon)

Leenen Gerardus, Trudo, August

Leenen Willem, Joseph, Ernest

geboren : Sint-Truiden 28.08.1864

Reckheim 31.10.1866

Opgrimbie 18.05.1891

Opgrimbie 03.08.1892

Opgrimbie 13.03.1895

VARIA

Als we de gemeenteregisters verder nalezen, vinden we over het onderwijs in Op- en Daalgrimbie nog het volgende vermeld :

- Volgens het besluit van de Gouverneur op 10 februari 1866 tweeden rang gesteld. (We denken dat dit een beoordeling is). De onderwijzer Leën heeft maar een jaarwedde gehad van 942 fr. Deze som is beneden de wettelijke normen. Voor 1866 wordt hem van de gemeente 700 fr., plus een evenredige som van het Staatsbestuur uitgekeerd

- De 21ste december 1866 besluit de gemeenteraad een school op te richten voor volwassenen met als doel de verstandelijke en zedelijke volmaking der bevolking en hun stoffelijke welstand te bevorderen.

De voorwaarden van oprichten zijn :

1° het onderwijs moet kosteloos zijn.

2° de boeken en schoolbehoeften vallen ten laste der leerlingen.

3° aan de onderwijzer wordt de zorg toevertrouwd, tegen terugbetaling, de onkosten te doen voor de verwarming en de verlichting der school.

4° aangezien de gemeente in de nodige onderhoudskosten niet kan voorzien, zal ze nochtans voor dat doel ene som van vijftig fr. jaarlijks ter beschikking stellen.

- In zitting van 6 juli 1868 besluit de gemeenteraad een bakhuis met oven en een bergplaats voor kolen en brandhout te bouwen aan de gemeenteschool.

HET ONDERWIJS IN OP- EN DAALGRIMBIE

Wij willen dit even in het kort herhalen dat rond 1860 Renier Leën voor de schoolbanken stond en 30 jaar later meester Trudo Leenen. Gemakkelijkheids halve, denken we, hebben de mensen van Opgrimbie meester Leenen ook maar meester Leen genoemd. Zelfs in de boeken van de bevolkingstelling schreef men Leenen Trudon als lid van het gezin Leën Renier. De stadsarchivaris van Sint-Truiden zette met een kopie van de geboorteakte echter de puntjes op de i. Meester Leenen is dus helemaal geen Meester Leen, doch was de zoon van Martin Joseph Leenen en Anne-Marie Bellinghausen ! Tot daar het geval «Meester Leen» ! Wat lezen we verder in de bestofte registers ?

- Op 31 oktober 1874 wordt Machon Catharina Elisabeth benoemd om handwerk aan de meisjes te geven in de gemeenteschool.

- Kosteloos onderwijs werd goedgekeurd voor het schooljaar 1875-'76 voor 24 jongens en 25 meisjes. De onderwijzer krijgt daarvoor per leerling een som van 7,5 fr.

- Op 30 maart woonden er in Opgrimbie 480 inwoners. Op 25 september 1875 schreef men in het verslag over de toestand der gemeente : „Het onderwijs in de gemeenteschool wordt het gehele jaar door de gemeenteonderwijzer met nauwkeurigheid en zorg gegeven. Het getal leerlingen dat de school met vrucht bijwoont, vermeerdert jaarlijks. Drie leerlingen onzer school voor volwassenen hebben in de kantonale wedstrijd een bewijs van bekwaamheid bekomen, één haalde een derde prijs, één een boekje op de spaarkas van dertig fr.

-In een verslag van 11 november 1875 werd de verhoging van het kosteloos onderwijs in de gemeente niet goedgekeurd.

- 29 jongens en 25 meisjes volgden kosteloos onderwijs in de gemeenteschool in het schooljaar 1876-'77. In zitting van 27 juni 1877 besluit de gemeenteraad herstellingen uit te voeren aan de gemeenteschool. In 1877-'78 volgden 23 jongens en 20 meisjes kosteloos onderwijs in de gemeenteschool. De onderwijzer krijgt 7,50 fr per leerling. De gemeenteraad zou om de werken aan de school te bekostigen grond verkopen aan het «Keestrooibos». De heer Leën Renier, Landmeter te Opgrimbie, zou deze gronden opmeten. (We veronderstellen dat dit de onderwijzer is.)

- De 19de maart 1878 wordt het handwerk in de gemeenteschool afgeschaft. Een reden wordt niet opgegeven.
- In 1878-'79 zijn er 25 jongens en 17 meisjes die kosteloos onderwijs genieten. Eigenaardig, na dit schooljaar zijn de gemeenteregisters verdwenen en kunnen we voor een periode van 40 jaren geen gegevens meer verzamelen omtrent het onderwijs in Op- en Daalgrimbie. Voor het eerst vinden we weer iets terug in de boeken na 1920 !
- De 20ste februari 1920 wordt de wedde van de Hoofdonderwijzer, de heer Leenen August, vastgesteld op 5 800 fr. per jaar, te beginnen vanaf 1 oktober 1919.
- De 5de juli 1920 vroeg de gemeenteraad aan de Kamer der Volksvertegenwoordigers „Het bekomen van de Vlaamse taal aan de Gentse Hogeschool en in de openbare besturen te stemmen.”
- Aan de heer Leenen August werd, gezien zijn hoge ouderdom en zijn jaren dienst, een verlof toegekend voor de avondschool voor het jaar 1919-'20. Wie hem vervangen heeft, staat niet vermeld.
- Op 4 november 1920 besluit de gemeenteraad de heer Leenen August die 35 jaren dienst heeft, een wedde toe te kennen van 8 000 fr. per jaar, benevens 200 fr. voor bestuurskosten, 282,5 fr. voorgezinsvergoeding en 600 fr. voor duurtetoelag.

Op onderstaande klasfoto met meester Leenen lezen we volgende tekst :

To the Americans

After the Struggle

for Right at Work

To the Pupils of MARION

From those of OPGRIMBY

Wie herkent nog enkele van die typische kopjes van toen, en wie weet er meer te vertellen over de Engelse tekst op de lei ?

- In zitting van 18 november vermeldt men dat de gemeenteschool 38 leerlingen telt. De aanneembare school daarentegen telt 71 leerlingen voor een klas. Op 1 oktober 1926 werd in de aanneembare school een tweede onderwijzers benoemd.

't oude grimbiaca
tentoonstelling Opgrimbie

Datum: zaterdagen in juni, juli en augustus
Tijd: 12:00 tot 17:00

Opgrimbie "Stelt tentoon"

Heemkundige kring

't oude grimbiaca

Tentoonstellingsdagen

- ♦ Zaterdag 10 juni 2017
- ♦ Zaterdag 17 juni 2017
- ♦ Zaterdag 1 juli 2017
- ♦ Zaterdag 19 augustus 2017

Inkom: GRATIS

Lokatie : Kristoffelkerk
Heirstraat 515 A
3630 Maasmechelen

Programma

- ♦ Opening tentoonstelling
om 12:00 h.
- ♦ Afsluiten tentoonstelling
om 17:00

MIJN
ERF
GOED

Heemkundige kring
't oude grimbiaca
Schoolstraat 17
3630 Maasmechelen

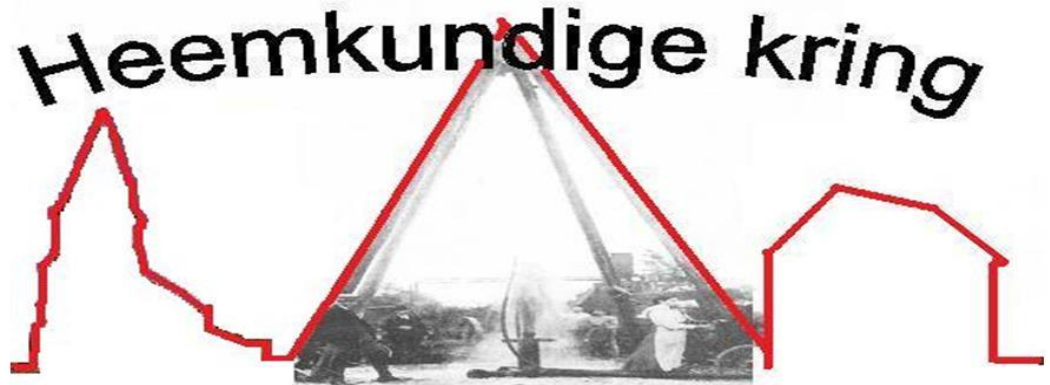
Contact: Dubois Carlo 089-762968

't oude grimbiaca
tentoonstelling Opgrimbie

Datum: Zaterdag 10 juni 2017
Tijd: 12:00 tot 17:00

“Opgrimbie zoekt het landelijk”

Heemkundige kring

't oude grimbiaca

Tentoonstellingsdag

Met ongeveer 70.000 leden in bijna 900 lokale afdelingen is Landelijke Gilde de grootste plattelandsvereniging in Vlaanderen en Oost-België. Onze Lokale afdeling organiseert jaarlijks leuke en interessante activiteiten voor leden, dorpsbewoners en hun gezin. Zo zijn er elk jaar heel wat recreatieve fietstochten. Open tuinen en Dorp in de Kijker. Naast het organiseren van leuke activiteiten zetten onze landelijke gilde zich in voor de leefbaarheid in ons dorp. Inkom: GRATIS

Lokatie : Kristoffelkerk
Heirstraat 515 A
3630 Maasmechelen

Programma

- ♦ Opening tentoonstelling om 12:00 h.
- ♦ Afsluiten tentoonstelling om 17:00

Heemkundige kring
't oude grimbiaca
Schoolstraat 17
3630 Maasmechelen

Contact: Dubois Carlo 089-762968

MIJN
ERF
GOED

